

Nærings og fiskeridepartementet
Postboks 8090 Dep
0032 Oslo

Trondheim, 06.02.2017

Deres ref.:
[Deres ref.]

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2016/11632

Saksbehandler:
Heidi Hansen

Hørings svar - Forslag til strategi mot rømming fra akvakultur saksnr. 16/6830

Vi viser til høringsbrev av 20. desember 2016 der Nærings- og Fiskeridepartementet sender på høring en strategi mot rømming fra akvakultur, utarbeidet av Fiskeridirektoratet.

Til tross for at det har vært gjort en stor innsats for å hindre og forebygge rømmingshendelser, både fra næringens og fiskeriforvaltningen sin side, er fremdeles innslaget av rømt oppdrettslaks i vassdragene kronisk for høyt. Mange ville laksebestander er allerede genetisk påvirket av innkryssing av rømt oppdrettslaks, samtidig som de vedvarende tilføres ny rømt oppdrettslaks i gytebestandene. De nasjonale målene om å bevare bestandenes genetiske integritet og genetiske variasjon kan ikke nås med de nivåene av rømt oppdrettslaks som overvåkingen antyder for mange vassdrag de senere årene, inkludert 2015 (statusrapport nr. 9 fra Vitenskapelig råd for lakseforvaltning 2016). Genetiske undersøkelser av 125 laksebestander har påvist genetiske endringer som følge av innkryssing av rømt oppdrettslaks i 40 av disse. I ytterligere 41 bestander er det funnet indikasjoner på innkryssing. Innkryssing av rømt oppdrettslaks fører til redusert genetisk variasjon i de ville bestandene. Det er vist at innkryssing av oppdrettsgener i ville bestander har ført til redusert produksjon av laks i enkelte elver. Redusert genetisk variasjon i ville laksebestander vil kunne føre til at bestandene får mindre evne til å håndtere naturlig variasjoner og effekter av klimaendringer i leve- og oppvekstområdene, og bestander vil kunne gå tapt.

Miljødirektoratet ser det som svært positivt at fiskeriforvaltningen utarbeider en nasjonal strategi mot rømming fra akvakultur. Målet for den foreslåtte strategien er at rømming ikke skal forekomme, og strategien skal løse dette gjennom 1) rømningsikker utforming og drift av akvakulturanlegg og risikobasert tilsyn og 2) ved rømming av oppdrettsfisk skal genetisk interaksjon i ville bestander forhindres.

Det foreslås fem satsingsområder for å nå strategiens mål: 1) kunnskap, 2) erfaringsformidling og dialog, 3) sterk sikkerhetskultur, 4) effektivt sikkerhetsregelverk og 5) profesjonell beredskap.

Miljødirektoratet har kun kommentarer til satsingsområde nr. 5 - profesjonell beredskap. Uansett

sikkerhetskrav i næringen vil det skje rømmingshendelser, og målet under dette satsingsområdet er at en effektiv beredskap skal sikre mot negative konsekvenser for de ville laksebestandene. Det foreslås som et tiltak at det skal gjennomføres et prøveprosjekt med merking av oppdrettslaks (fettfinneklipping) i et definert område som erfaringsmessig er påvirket av rømt oppdrettslaks i vesentlig grad. Dersom forholdene ligger til rette for det, skal teknikker som kan gi mer presis informasjon om rømmingskilden også inkluderes. Dette synes vi er veldig bra.

Blant annet med bakgrunn i den nevnte nye kunnskapen om påvirknings- og innkryssningsgrad samt metodeutvikling for kostnadseffektiv merking, mener Miljødirektoratet at det nå både er grunnlag for og ligger til rette for å innføre et krav om merking av all oppdrettslaks. For å unngå videre negativ påvirkning vil kun innføring av krav om bruk av steril fisk være tilstrekkelig effektiv. Paragraf 10 i akvakulturloven hjemler muligheten for slike pålegg: *"Departementet kan i enkeltvedtak eller forskrift gi nærmere bestemmelser for å sikre miljømessig forsvarlig akvakultur, herunder stille krav til forebyggende tiltak, krav om merking av akvatiske organismer, bruk av akvatiske organismer som ikke kan formere seg og bruk av fremmede organismer."*

Det er viktig med en god og effektiv beredskap mot rømt oppdrettsfisk og merking av all oppdrettslaks, men etter vår mening vil krav om bruk av steril fisk være det mest effektive tiltaket for å hindre at oppdrettslaks krysser seg med vill laks.

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Yngve Sigurd Svarte	Raoul Bierach
Avdelingsdirektør, Arts- og vannavdelingen	seksjonsleder

Tenk miljø - velg digital postkasse fra e-Boks eller Digipost på www.norge.no.

Kopi til:
Klima- og miljødepartementet
Postboks 8013 Dep 0030 OSLO